facebook

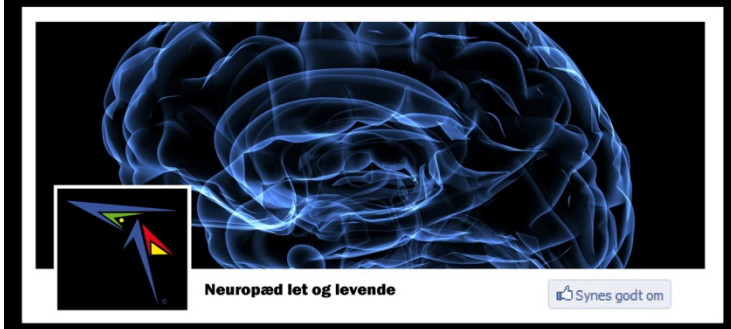

Neuropædagog
Rikke Stibolt

stibolt@live.dk

Det handler om samspil

”Uhensigtsmæssig” adfærd er jeres ansvar

Jamen er det ikke borgeren der reagerer?

Så hvad har det præcis med mig at gøre?

Det er jeres job at se og forstå samspillet ud fra borgerens rammer

”Pernille Roug: (2004) Marte Meo i praksis”

”Bo Hejlskov Elvén: (2010) Problemskabende adfærd”

Rikke Stibolt, Neuropædagog, Stibolt@live.dk

Frontalområdernes varme og kolde kognitioner i arbejdslivet

Følelser og intuition

- Følelserne styre indholdet
- Sandhedsværdi fordi det hurtigt kommer til os
- Vi har helt styr på hvad vi mener
- **Syns'ninger, meninger, holdninger**

Refleksion

- Det tager tid at få tankerne frem
- Vi skal bruge tid til at overveje
- Vi tvivler, fordi det tager tid at hente frem
- **Fagligt udgangspunkt**

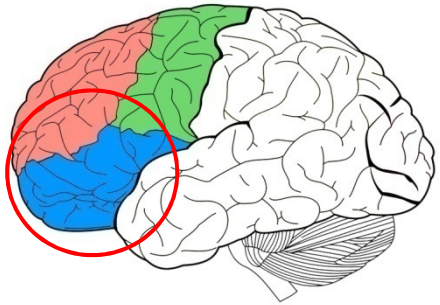

Affektiv styring

Neuroaffektive processer
(videreudviklingen af det limbiske system)

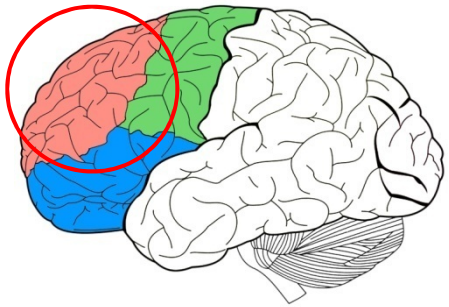

Mental kontrol

Målretter følelsesmæssige og mentale indtryk og planlægger handlinger

"Daniel Kahneman (2013): At tænke – hurtigt og langsomt"

"Irene Henriette Oestrich (2000):Tankens kraft."

Har vi styr på vores syns'ninger eller styre de dagligdagen?

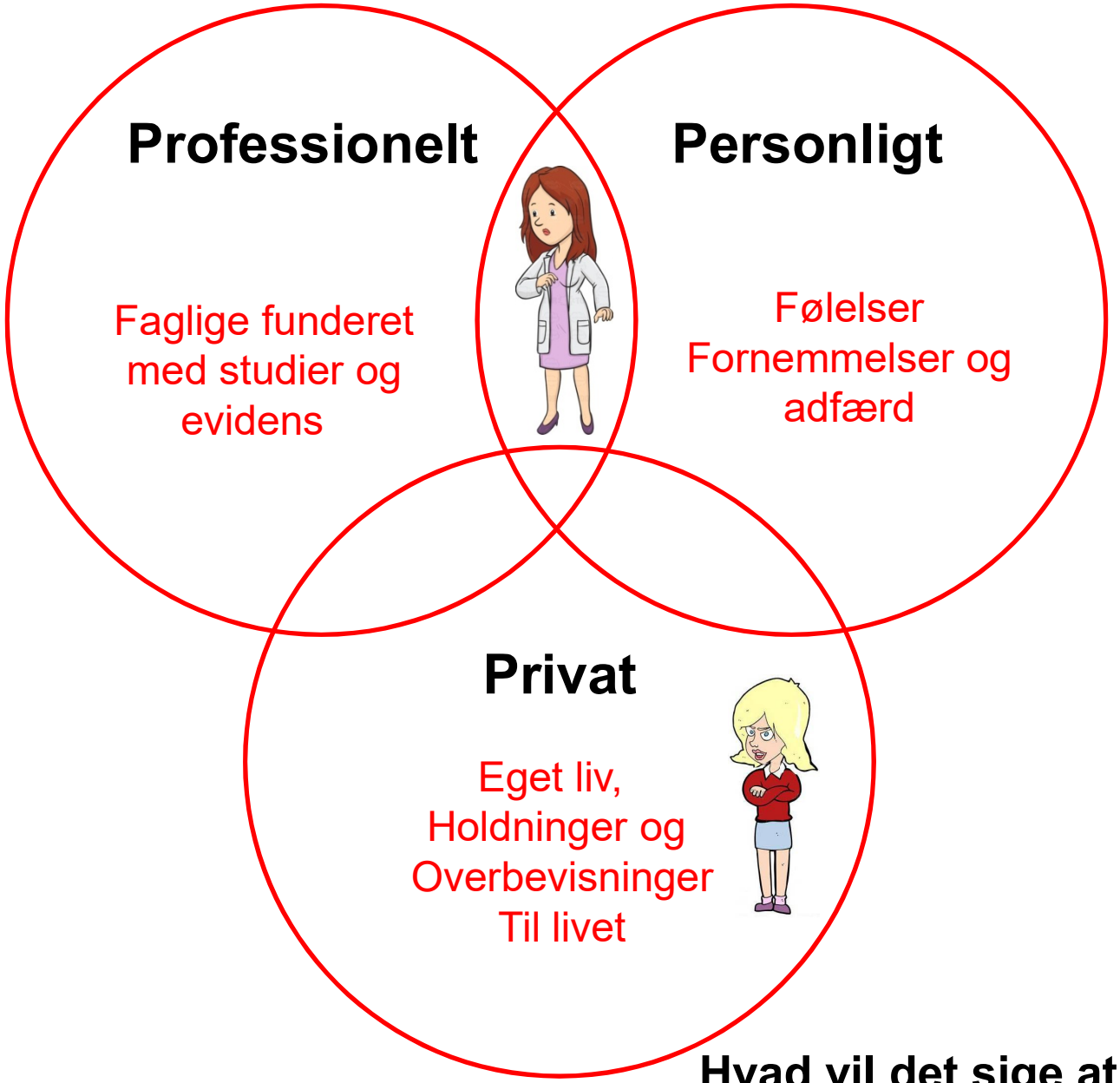

Hvad vil det sige at være faglig?

"Carsten Pedersen: Praksisfilosofi (2011) her kaldt professionalitetens treklang"

Rikke Stibolt, Neuropædagog, Stibolt@live.dk

Dette skal hænge sammen for borgeren

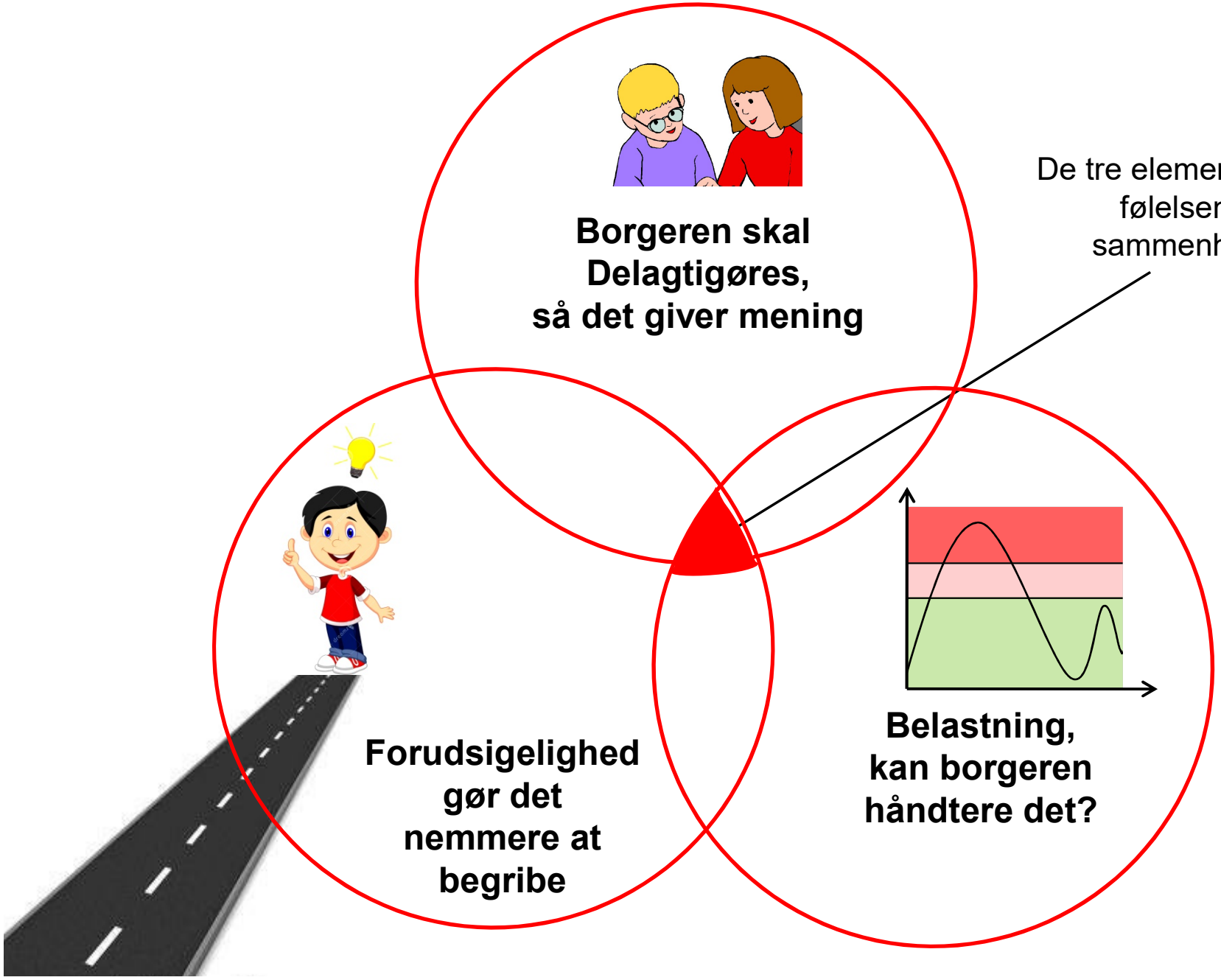

"Aaron Antonovsky"

Det skal hænge sammen for borgeren

Borgeren skal delagtigøres så det giver mening

- Vær opmærksom på at få kontakt med borgeren, før I starter
- Sæt ord på borgeren og på dig selv, så borgeren kan forstå, at der sker noget
- Vær opmærksom på, om borgeren har lyst til det, der skal ske. Motivation, hvis lysten mangler

De tre elementer giver følelsen af sammenhæng

Forudsigelighed gør det nemmere at begribe

- Struktur på situationen
- Vær borgerens guide om nødvendigt, så fokus fastholdes i situationen
- Sæt ord på de ting der sker, og de følelser og handlinger, borgeren udviser

Belastning, kan borgeren håndtere det?

- Der skal være overskud, ellers giver det ingen mening
- Stress kan ødelægge ethvert pædagogisk initiativ
- Vær derfor meget opmærksom på, hvad der er sket for borgeren tidligere på dagen, inden I går i gang
- Skal det overhovedet være nu?

Rikke Stibolt,

"Aaron Antonovsky"

Lurias hjerneinddeling

(Blok-opdeling)

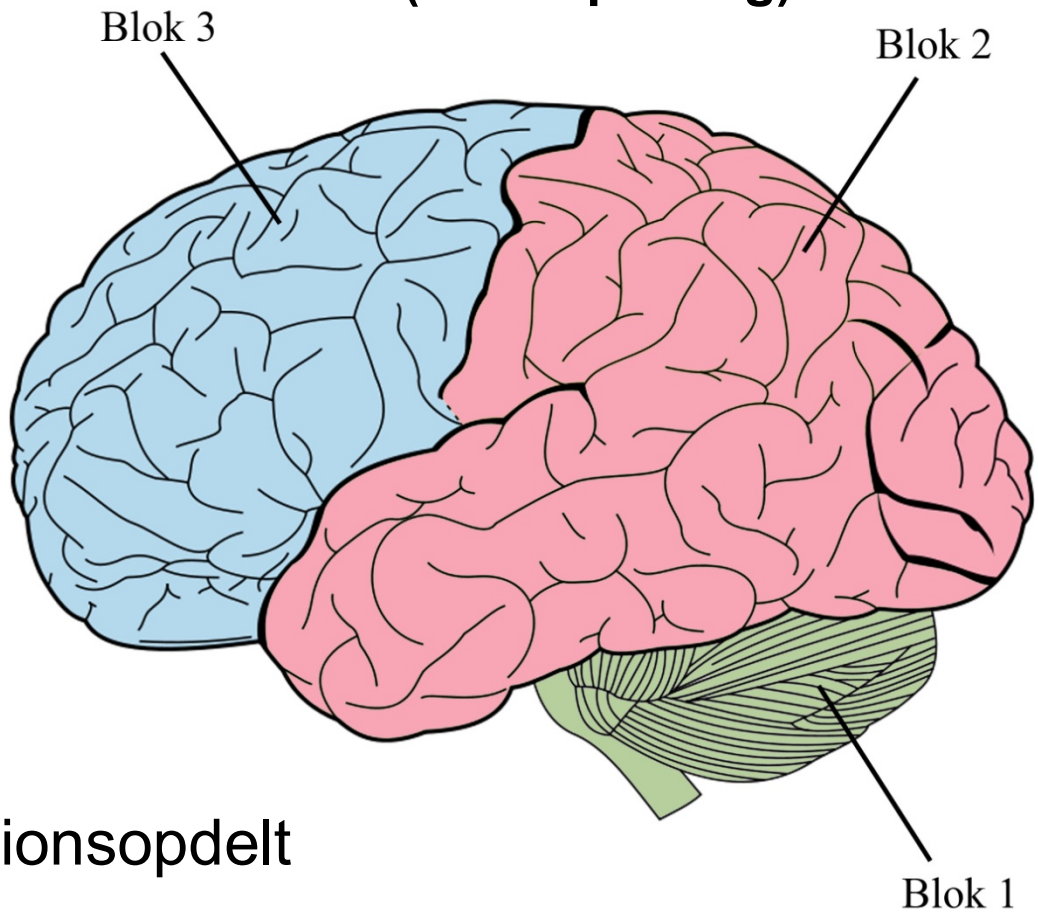

Funktionsopdelt

Den russiske hjerneforsker Alexander Luria inddelte hjernen i 3 blokke for at overskueliggøre den. Uden en inddeling er den meget svær at finde hoved og hale i.

Denne blok inddelingen af hjernen er den mest brugte i dag.

Rikke Stibolt, Neuropædagog, Stibolt@live.dk

"Aleksánder R.Luria(1973): Hjernen: introduktion til neuropsykologien"

Brodmanns hjerneopdeling

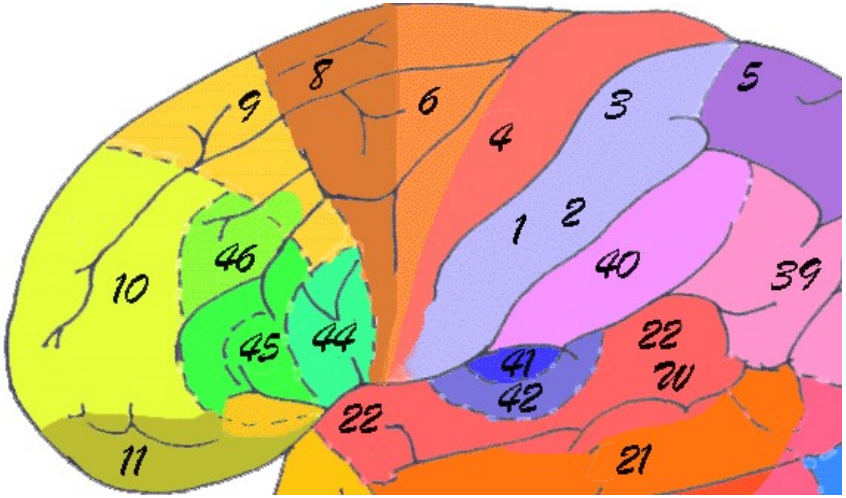

Forskningsopdelt

Brodmann undersøgte hjernes væv stykke for stykke og gav hvert område numre, i vilkårlig rækkefølge. Hjernes væv har forskelligt struktur alt efter celleinddelingen, og opdelingen har fundet sted på baggrund af det. Brodmann præsenterede sin model i starten af 19 tallet.

MacLean hjerneinddeling

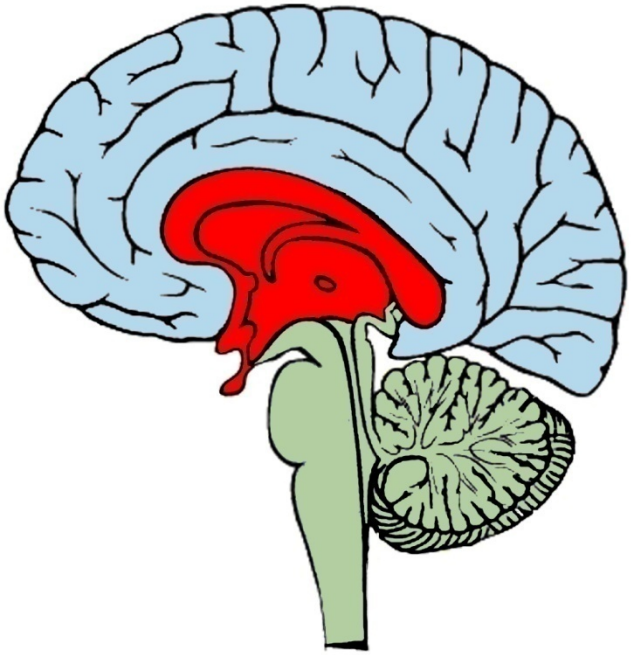

Evolutionsopdelt

MacLeans hjerne inddeling er baseret på den evulations mæssige udvikling. Nederst hjernestamme og forlænget rygmarv, i midten det limbiske system og øverst neo cortex, som er den nyest udviklede del af hjernen. Denne opdeling er lavet for bedre at kunne forstå hjernes processer i de forskellige udviklingslag.

Rikke Stibolt, Neuropædagog, Stibolt@live.dk

"Håkan Eriksson (2003): Neuropsykologi"
"Susan Hart (2011): Neuroaffektiv psykoterapi med børn"
"Marianne Bentzen (2014): Den neuroaffektive billedbog"

Freltofte modellen

(Sådan fungere hjernen i meget grove tegneserietræk)

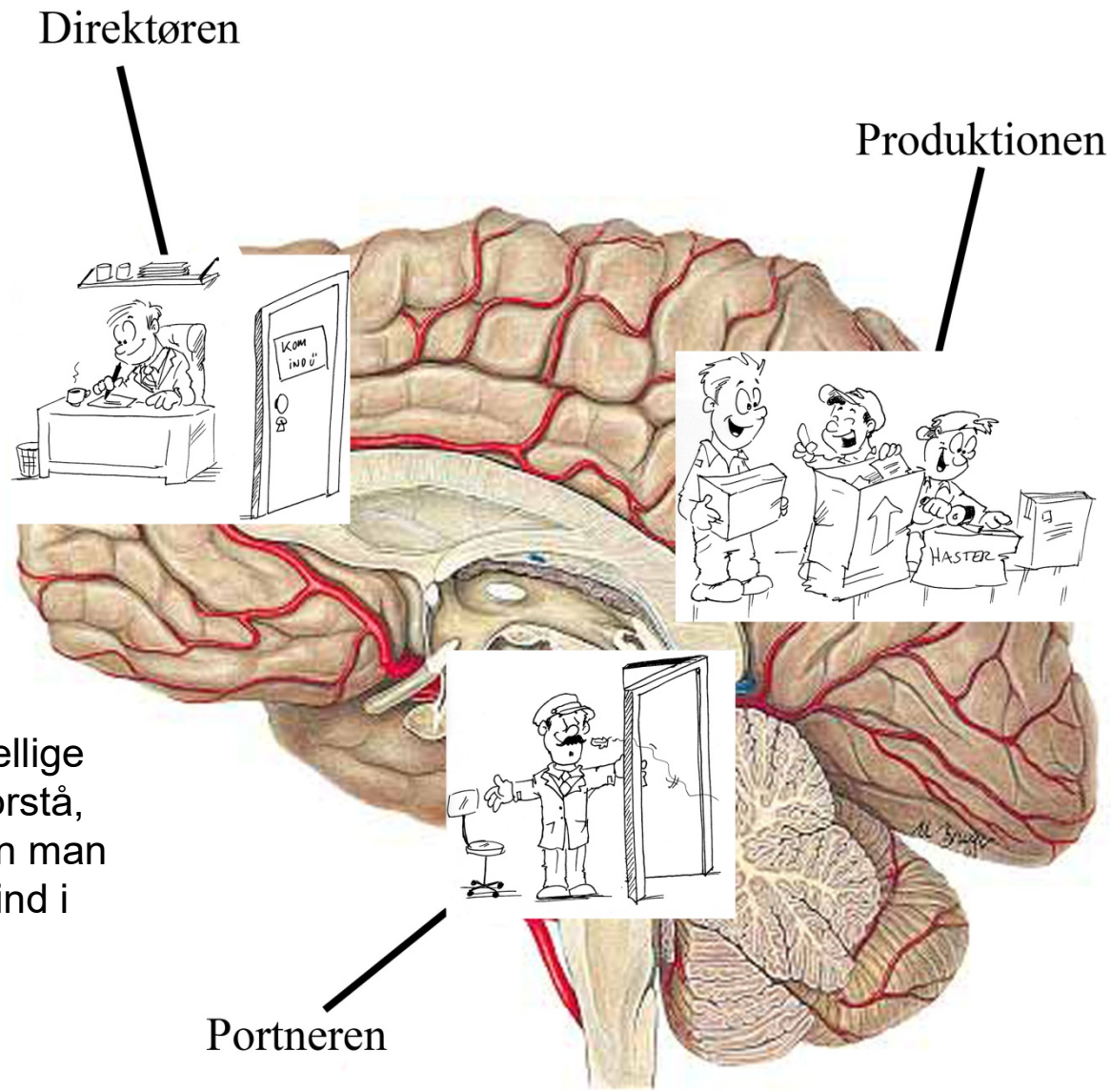

Personificeringen af de forskellige blokke gør det nemmere at forstå, hvordan hjernen arbejder, uden man behøver at sætte sig videre ind i materialet.

Udarbejdet efter Lurias funktionsopdeling

"Susanne Freltofte, Viggo Petersen(1994): Hjerner på begynderstadiget"

Rikke Stibolt, Neuropædagog, Stibolt@live.dk

Hvor møder vi borgeren?

Øverste kognitive niveau (kolde kognitioner)

Direktøren er måske mødt ind men har ikke helt styr på sin rolle endnu. Et menneske der er hæmmet i sin udvikling, vil være påvirket på dette niveau. De funktioner og handlinger der er knytter sig til dette område, er derfor ikke optimalt fungerende og kræver støtte og guidning.

Det affektive kognitive niveau (varme kognitioner)

Fra dette niveau benytter vi vores følelser og fornemmelser til, at agerer i forhold til vores omverden. Er et menneske, hæmmet i sin udvikling, er det mestendels kognitioner og handlemønstre fra dette niveau der arbejder.

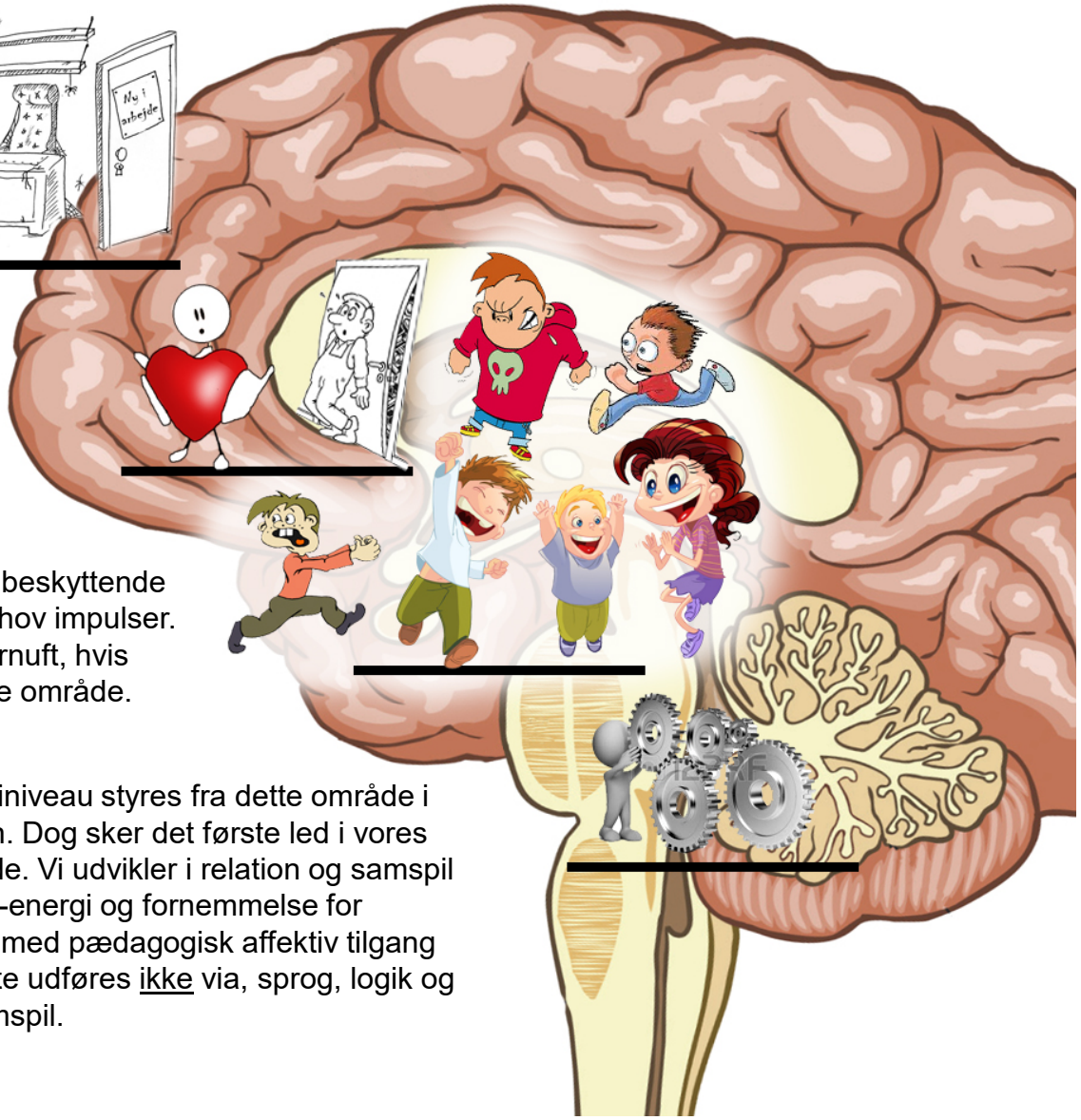

Det limbiske system

Dette område genererer vores primære følelser, vores beskyttende kamp/flugt system og vores drive i forhold til lyst og behov impulser. Stress, behov og lyst reaktioner kan ikke snakkes til fornuft, hvis borgeren primært trækker på mentale resurser fra dette område.

Hjernens autonome område

Instinkter, reflekser og hjernens grundlæggende energiniveau styres fra dette område i ”hjernes mekanik”, der i store træk fungerer fra fødslen. Dog sker det første led i vores affektive udviklingsforløb også i dette autonome område. Vi udvikler i relation og samspil med vores primære personen, styring af vores arousal-energi og fornemmelse for behag/ubehag i vores omverden. Hvilket betyder, at vi med pædagogisk affektiv tilgang kan påvirke de tidlige lavtstående hjerne områder. Dette udføres ikke via, sprog, logik og fornuft, men via følelser, relation, berøring og tidlig samspil.

Hvor møder vi borgeren?

Rikke Stibolt, Neuropædagog

”Irene Henriette Oestrich (2000):Tankens kraft.” *”Daniel Kahneman (2013): At tænke – hurtigt og langsomt”*
”Susan hart (2006): Hjerne, samhørighed og personlighed” *”Marianne Bentzen (2014): Den neuroaffektive billedbog”*
”Susanne Freltofte, Viggo Petersen(1994): Hjerner på begynderstadiget” *”Helle Kjærgård, bente Støvring, Aase Tromborg (2012): Barnets lærende hjerne”*

Hjernen har en hierarkisk opbygning

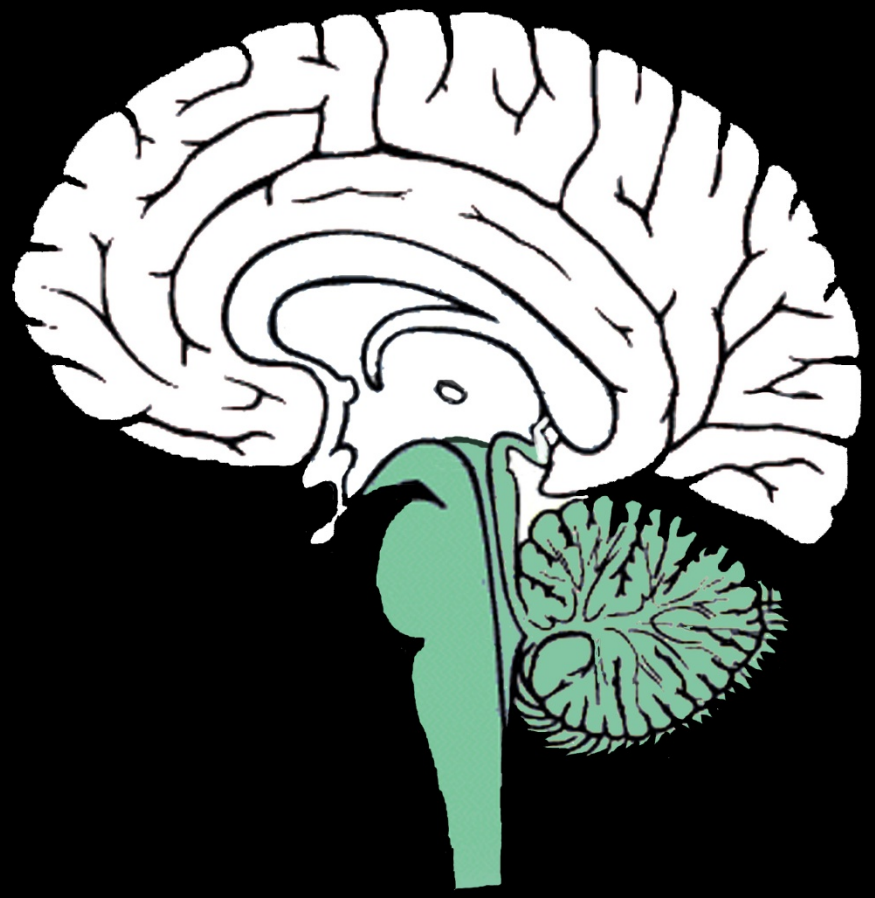

Nedre del (hjernestamme mm.)

- Ubevidste processer

- Alle de ”mekaniske” ting, hjertet slår, vejrtrækning, blinke med øjnene

- Det primitive sansearbejde

-For mange skader her, så dør vi

Vores udvikling sker primært nedefra

Rikke Stibolt, Neuropædagog, stibolt@live.dk

Håkan Eriksson, Peter Lund Madsen, Anders Gade, Kjeld Fredens, Susanne Freltofte, Susan Hart, Marianne Betzen, Helle Kjærgård m.fl.

Neuropædagogisk relevans

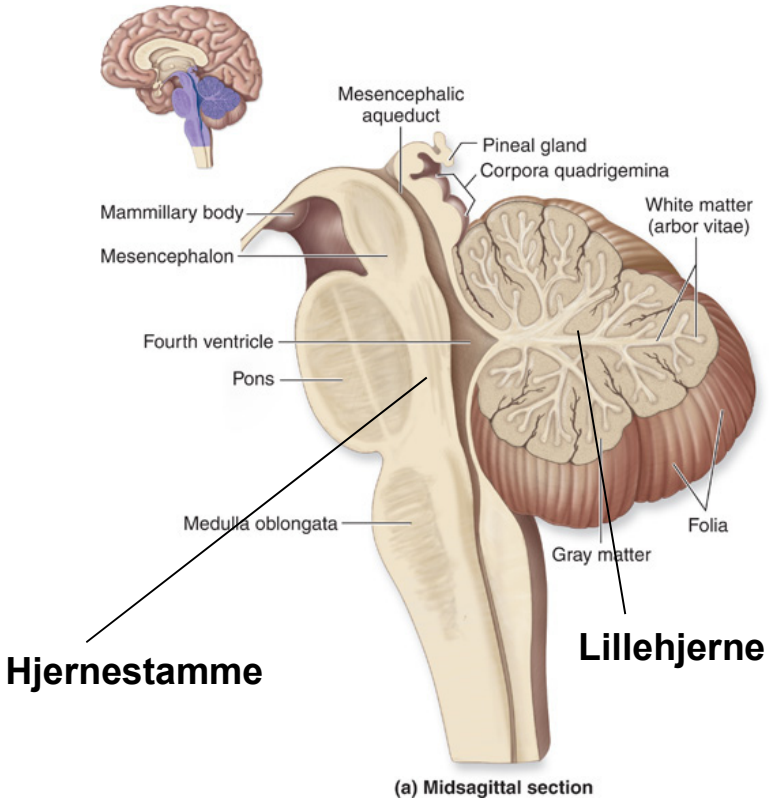

Hjernestammen indeholder den funktion der holder os vågne, og tager sig af den første bearbejdning af forskellige sanseindtryk inde de sendes videre op i hjernen.

Rikke Stibolt, Neuropædagog, Stibolt@live.dk

"Niels Dujardin 2004"

"Håkan Eriksson (2003): Neuropsykologi"

Neuropædagogisk relevans

(I den nederste del af hjernen)

Det autonome kompas

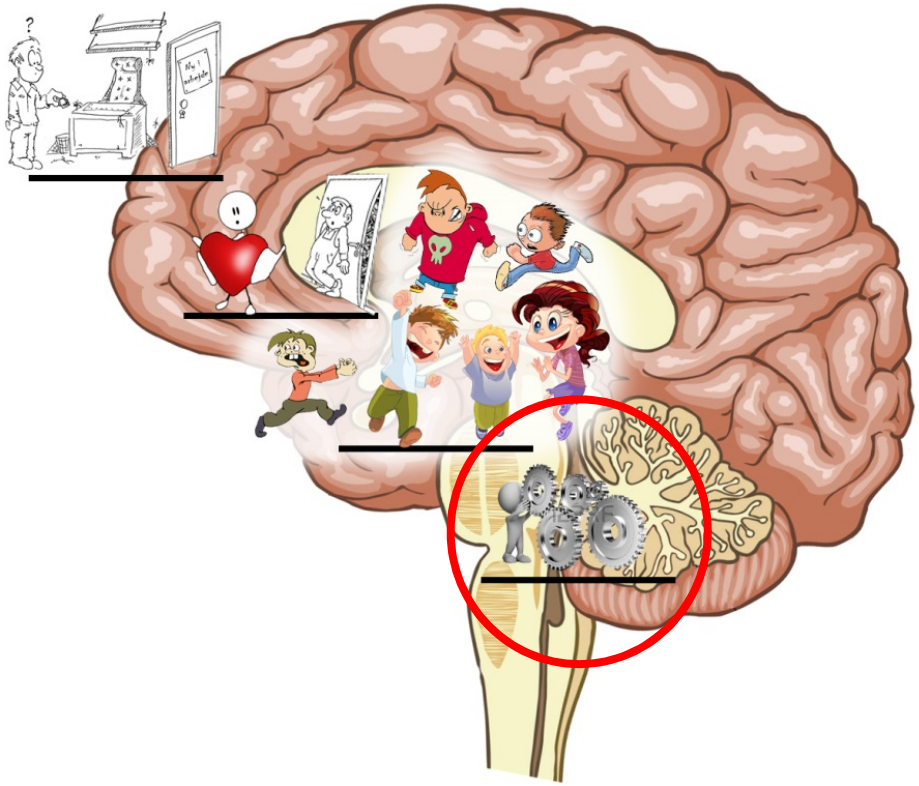

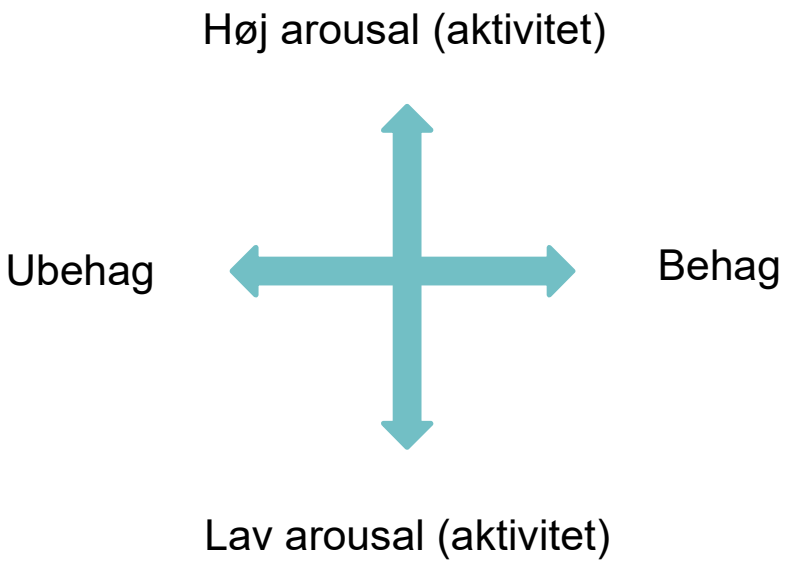

Den første affektregulering/følelsesopbygning sker på dette niveau.

Rikke Stibolt, Neuropædagog, Stibolt@live.dk

"Marianne Bentzen (2014): Den neuroaffektive billedbog"

"Susan Hart: Neuroaffektiv udviklingspsykologi 1, 2, 3"

Neuropædagogisk relevans

(I den nederste del af hjernen)

Udvikling af det autonome kompas

Første trin: Arousalregulering og synkronicering

De første måneder

Andet trin: Imitation og opmærksomhed

De første måneder

Tredje trin: Rytmisk afstemning og tidlig dialog

De første måneder

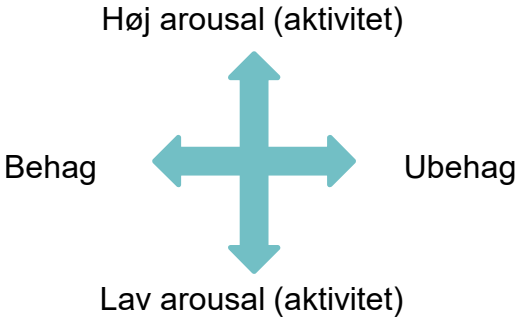

Det autonome kompas er en beskrivelse af de første spæde skridt i forhold til en affektiv udvikling. Det starter med vores evne til at kunne regulere sansninger og impulser der ligger i forbindelse med hjernestammen. I dette område udvikler vi evnen til at kunne navigerer i de indkommende signaler. Dette er et af de første skridt på vejen til at kunne regulerer sig selv følelsesmæssigt. På dette niveau handler det om det tidlige samspil og den basale kontakt. Dette autonome stadie, gør det muligt for os fysisk at føle behag eller ubehag og bevæge os mellem høj og lav arousal. Befinder en borger sig på dette udviklingsniveau vil oplevelsen af verden og hans reaktioner og handlinger være styret af disse parametre. Vi Kan lide, eller ikke lide de ting der sker, og være i den tilstand i forskellige grader af vågenhed. Reaktionen er umiddelbar i forhold til den stimuli der modtages udefra, uden logik, overvejelse eller resignation.

Et menneske kan godt være følelsesmæssigt på dette udviklingsniveau men samtidig meget bedre stillet kognitivt. Men kognition opvejer ikke de følelsesmæssige mangler der fører til mangelende social forståelse og samspilsproblemer i forhold til andre mennesker.

"Marianne Bentzen (2014): Den neuroaffektive billedbog"

"Susan Hart: Neuroaffektiv udviklingspsykologi 1, 2, 3"

Vi er født til at være sociale væsner

Tilknytning/neuroaffektiv regulering

Men det kommer ikke af sig selv

"Susan Hart: Neuroaffektiv udviklingspsykologi 1, 2, 3"

Rikke Stibolt, Neuropæd

Vi er født til at være sociale væsner

Tilknytning/neuroaffektiv regulering

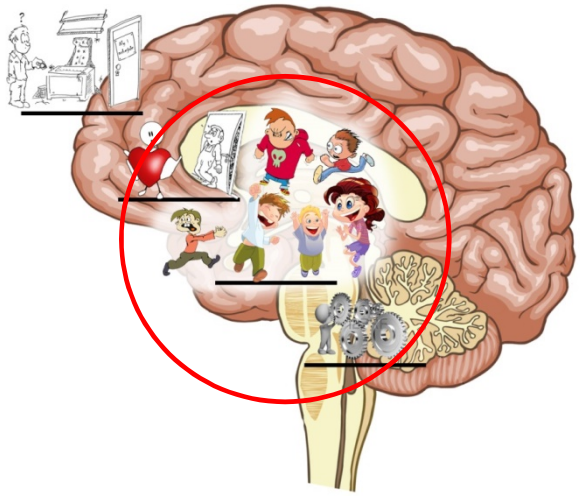

Alt det vi ikke kan sætte ord på

"Susan Hart: Neuroaffektiv udviklingspsykologi 1, 2, 3"

Vores Limbiske system

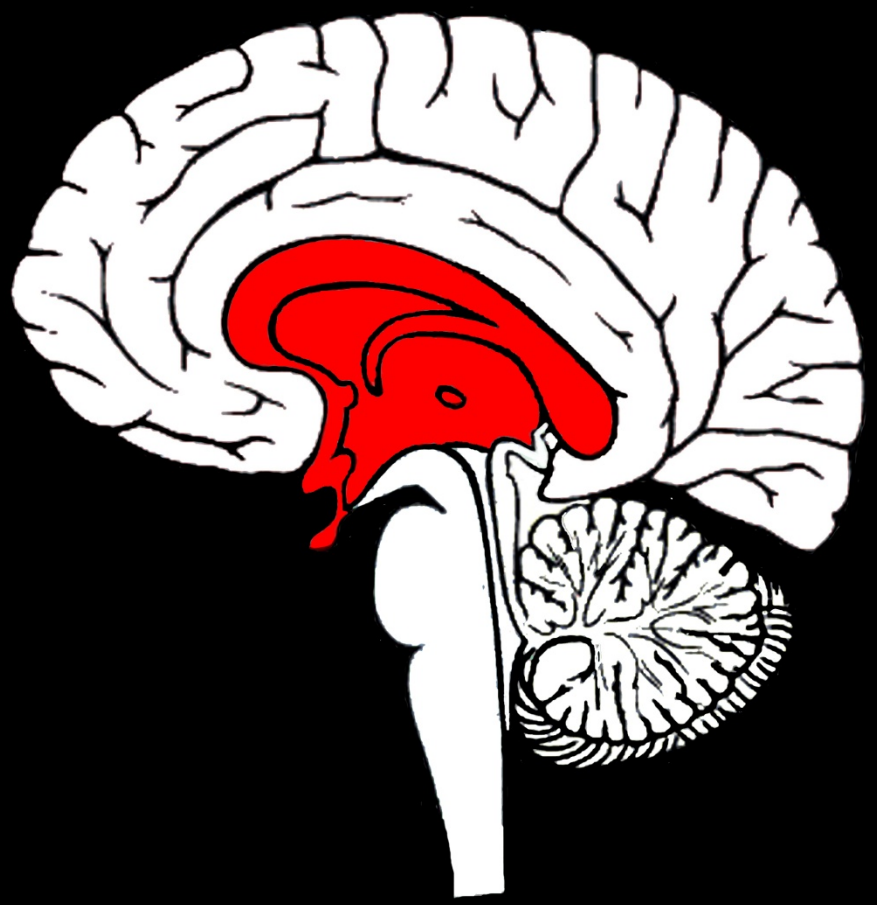

Limbiske system

- Alle vores følelsesmæssige processer.
- Vores overlevelsessystem.
- Vores behov, sult, sex, mm.
- Lysten der driver værket.

Rikke Stibolt, Neuropædagog, stibolt@live.dk

Håkan Eriksson, Peter Lund Madsen, Anders Gade, Kjeld Fredens, Susanne Freltofte, Susan Hart, Marianne Betzen, Helle Kjærgård m.fl.

Neuropædagogisk relevans

(Det limbiske system)

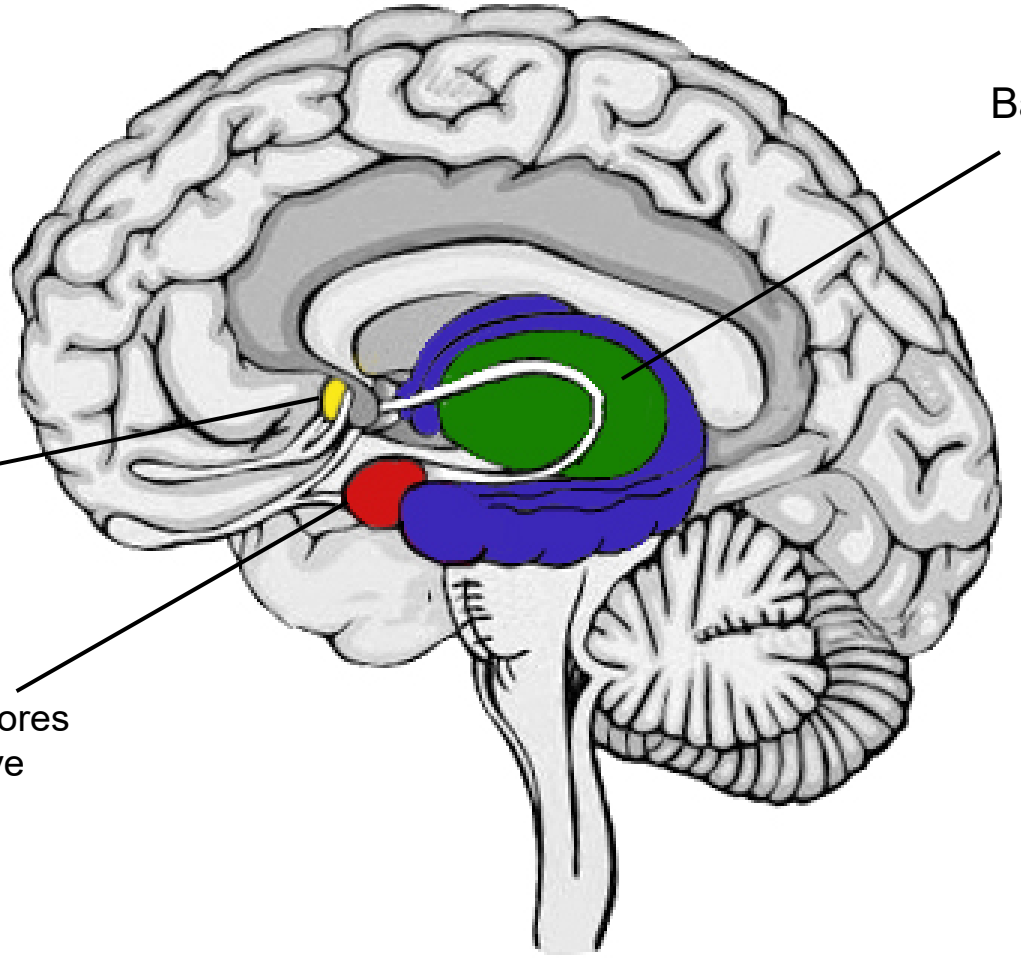

Det limbiske system indeholder Forskellige vigtige områder

"Niels Dujardin 2004"

"Håkan Eriksson (2003): Neuropsykologi"

"Thomas Thaulov Raab & Peter Lund Madsen (2013) Hukommelsen"

Rikke Stibolt, Neuropædagog, Stibolt@live.dk

Amygdala handler dog ikke kun om angst og stress

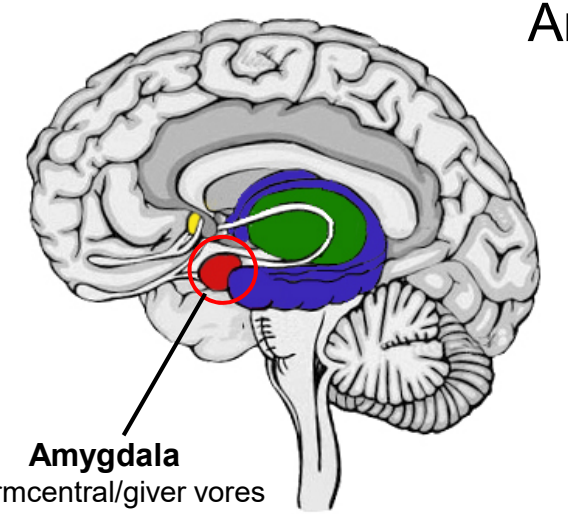

Amygdala
(alarmcentral/giver vores oplevelser affektive nuancer)

Stærke følelsesmæssige oplevelser lagres som bevidste hukommelses spor. De lages ligeledes som kropslige reaktioner vi ikke er bevidste om.

Sådanne kropslige hukommelsesspor, kan udløses senere i linende situationer hvor upassende og uforståeligt det måtte forekomme over for omverden.

Rikke Stibolt, Neuropædagog, Stibolt@live.dk

"Thomas Thaulov Raab & Peter Lund Madsen (2013) Hukommelsen"

Basalganglierne

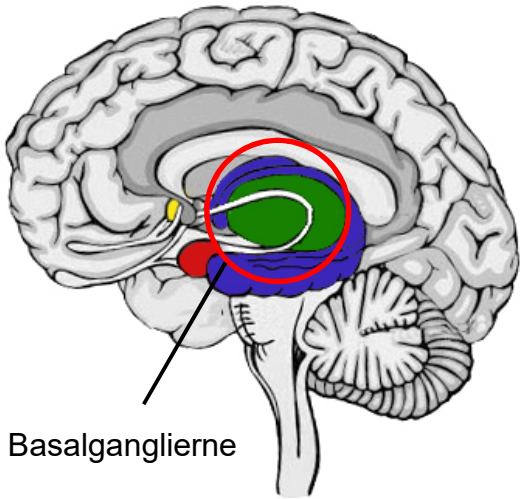

Dette område automatiserer vores motoriske bevægelsesmønstre og sørger for at vi kan bevæge os frit i forskellige situationer. Ud over dette sørger systemet også for at skabe forståelse for rutiner, uden at vi har bevidst viden og ræsonnering om hvorfor vi gør som vi gør.

Mønstre og rutiner indøves uden vi behøver kunne tænke over vores handlinger. Vi følger de omgivelser vi er i

Rikke Stibolt, Neuropædagog, Stibo

"Thomas Thaulov Raab & Peter Lund Madsen (2013) Hukommelsen"

Nucleus accumbens
(Belønningscenter)

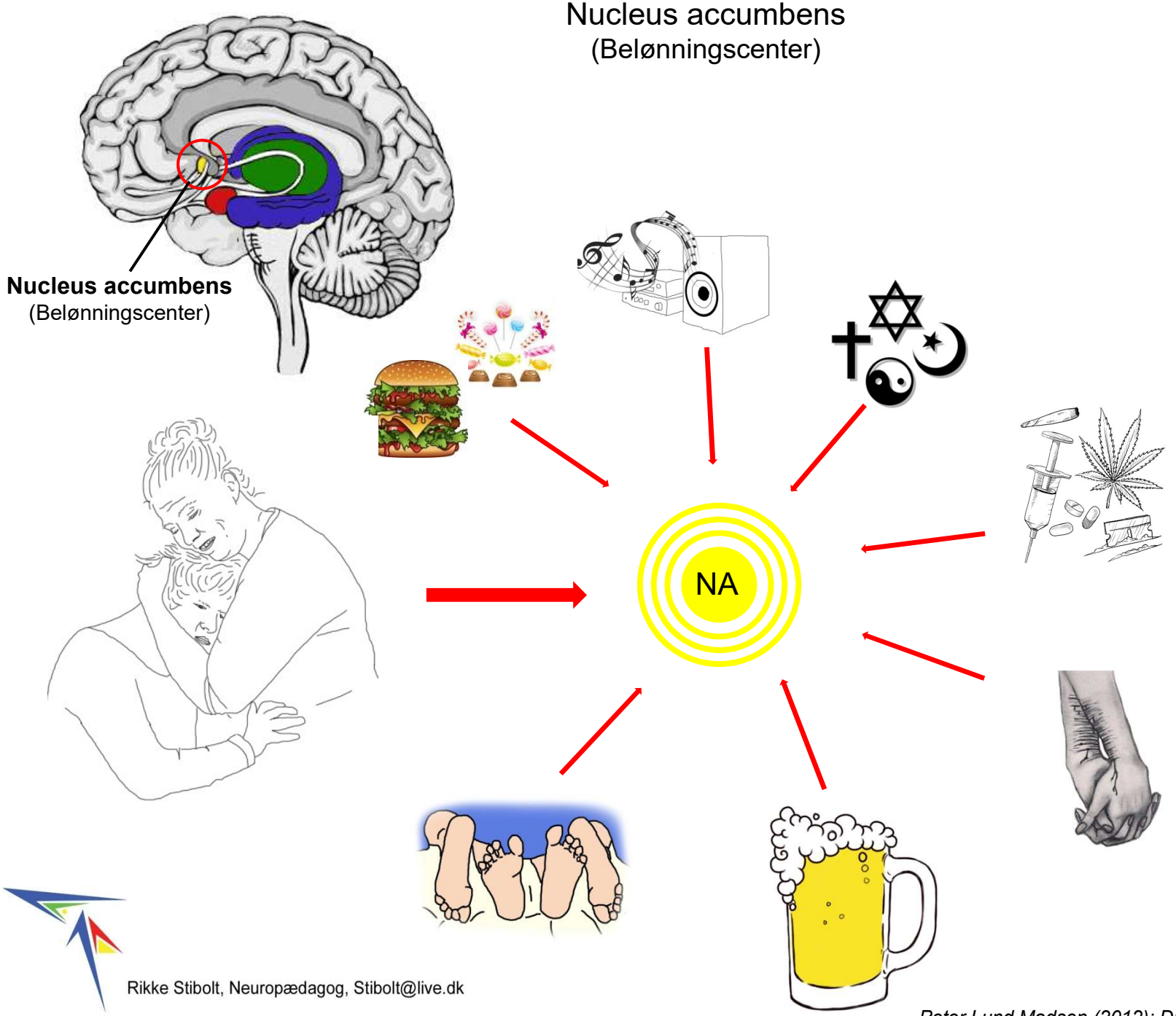

Rikke Stibolt, Neuropædagog, Stibolt@live.dk

"Jesper birk 2016"

Peter Lund Madsen (2012): Dr. Zukaroffs testamente

Hjernens power

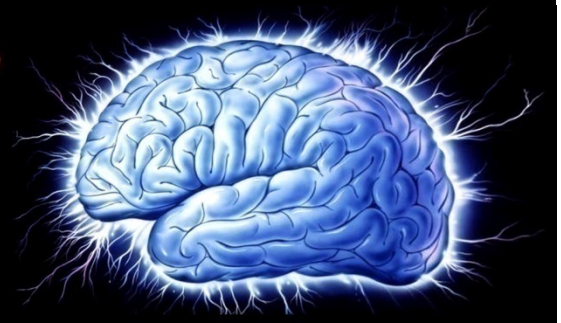

Jeg altid elementet, **"motivation"** ind i min praksis. Når der arbejdes med mennesker at det altafgørende.Ikke i den psykologiske form med filosofiske overvejelser,omkring vilje og drivkraft og mennesker der tænker store tanker om lyst og ulyst på andres vegne. Nej det er det rendyrkede kemisk styrede belønningssystem placeret dybt inde i hjernens strukturer. Grundlag for at vi bliver drevet mod forskellige ting og den belønning vi oplever når vi får det vi søger. Området der sender transmitterstoffer rundt i hjernen for, at få os mennesker til at handle og drive os videre i udvikling. Kemi der styre os i så høj en grad, at vi slet ikke når, at opdage hvad der rammer os når det tager magten. Og tro mig, det sker mange gange dagligt… Det har så meget power at vi kan blive drevet fra hus og hjem. Logik har ikke en fair chance, vi kan holde lidt imod men ikke mange magter at stå imod i længere tid.

For at give en forståelse af hvad det handler om, så tag en slankekur, det er ikke nemt at holde sig på den slanke linje. Eller en afhængighed af smøger, alkohol eller værre stoffer. Ting hjernen får et kick af via den kemiske belønning. Det er hjernen der har overtaget, vi kan ikke holde igen ret længe af gangen, logik og sund fornuft ender som taberen. Hjernen forlanger og vi eftergiver. Folk vælger, smøger over et kommende barns sundhed, alkohol og stoffer over familie og venner. Vi kan ikke slå hjernens lyst og kemiske belønning, med formaninger og logik.

Det er i alle aspekter af mit pædagogiske virke, jeg har overvejelserne omkring denne belønning med. Hvis ikke der kan findes lyst/motivation hos borgeren, er det ikke en let vej frem og i mange tilfælde heller ikke etisk forsvarlig vej at gå. Både hos børn og de handicappede jeg arbejder med, er belønningssystemet voldsomt styrende, da hjernen ikke har udviklet evnen til at stå imod. (Og igen, det har mennesker hvis hjerne har den fornødne udvikling, så heller ikke så meget af.) Hvis vi tager børn, så er deres evne til at indlære, i høj grad styret af det her system, hvis det er interessant, spændende og de kan få belønning af det de laver, så huskes det og de indlærer. Noget skolesystemet kunne lære lidt af. Semi-tvang og kedelige timer fordrer ikke til indlæring, det skal være spændende. Hos handicappede, skal de aktiviteter vi laver give mening for dem, ellers er der ingen lyst, ej heller belønning. I manges tilfælde er det mad der kan drive værket, eller kaffe.

Derfor er det vigtigt, at have belønningsovervejelsen med ind i arbejdet. Hvad driver den enkelte og giver det mening at jeg vælger at gå denne her vej. Vi kan ikke arbejde uden om eller tro vi kan negligere det, så er det os der taber. Så hellere bruge det som en aktiv positiv faktor end at tage en kamp op, vi er dømt til at tabe.

Peter Lund Madsen (2012): Dr. Zukaroffs testamente

Neuropædagogisk relevans

(Det limbiske system)

Det Limbiske kompas

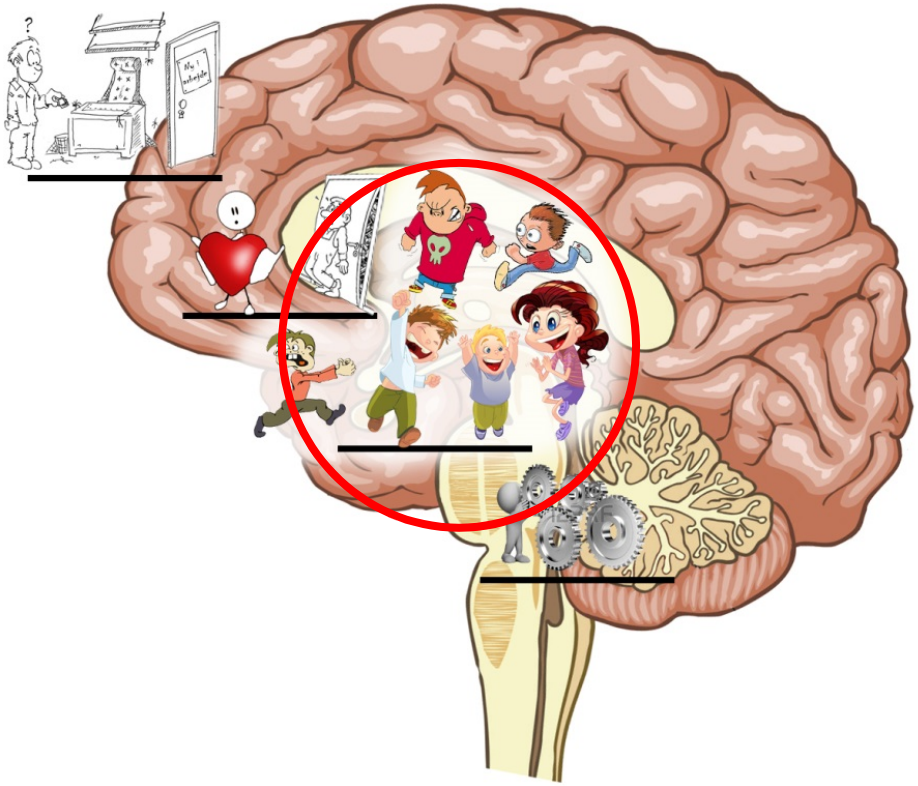

Positiv tilgang

Egocentrisk deltagelse

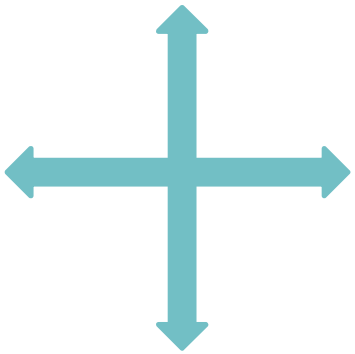

Altercentrisk deltagelse

Negativ tilgang

Følelsesregulering og begyndende ståsted for vores sociale kompetencer.

Rikke Stibolt, Neuropædagog, Stibolt@live.dk

"Marianne Bentzen (2014): Den neuroaffektive billedbog"

"Susan Hart: Neuroaffektiv udviklingspsykologi 1, 2, 3"

Neuropædagogisk relevans

(Det limbiske system)

Udvikling af det limbiske kompas

Første trin: Følelsesregistrering og reagerer via følelsesimpulser

Fra 3 måneder

Andet trin: Øget spænding og overraskelse i legen, vekslende følelsesmæssig afstemning

Ca. 3-4 måneder

Tredje trin: Tilknytningsmønster og relationer

12-18 måneder

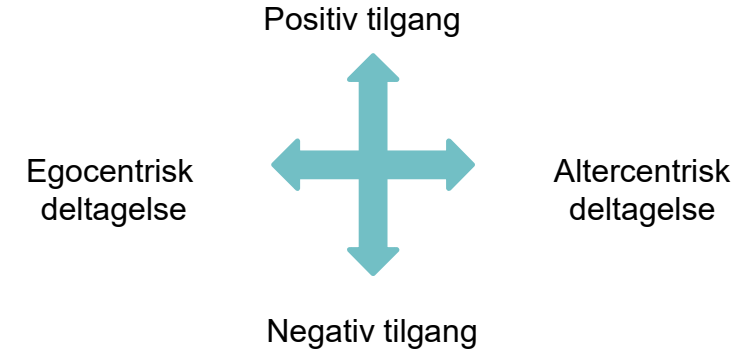

Det limbiske kompas er en beskrivelsesform til at belyse den affektive udvikling i vores limbiske system. På dette niveau i hjernen lærer vi at navigere i den sociale tilgang til omverden, dette er beskrevet på to kompasakser. På den første kompasakse ligger vores "jeg", dvs. oplevelsen af os selv. På den ene ydrepol af aksen bliver vi egocentrerede, hvor andres følelser og meninger ikke betyder ret meget for os. På den anden ydrepol bliver vi modsat altercentrerede, hvor andres meninger og holdninger fylder så meget, at vi her glemmer os selv. Den anden kompasakse styrer vores oplevelse af positive og negative følelser i forhold til sociale sammenhænge med andre, hvor vi på den ene side af aksen ender med at være skeptiske og mistroiske overfor kontakt med andre, og på den anden yderpol af aksen slet ikke udviser nogen skepsis, men møder alle med åbne arme uden nogen former for vurdering af modparten.

Denne udvikling sker i samspil med primær person og er essentielt for, at vi kan udvikle sociale færdigheder. Den skaber derved grundlaget for vores sociale tilgang til andre mennesker og de samspilsmønstre, vi benytter os af livet igennem.

"Susan Hart: Neuroaffektiv udviklingspsykologi 1, 2, 3"

"Marianne Bentzen (2014): Den neuroaffektive billedbog"

Forskellige bud på tillagte begreber, jeg oplever fra min praksis

Når de varme kognitioner udtrykker sig

Det er så bevidst!

Tidsopfattelse

Beregnende

Driller

Viljestyrke

Styrende

Kører rundt med personalet

Grænsesøgende

Opmærksomhedskrævende

Han kan jo godt,
han gider bare ikke

Vi sætter begreber op for at forstå hvad vi ser

- Men begreber skaber forventning til evner -

Rikke Stibolt, Neuropædagog, stibolt@live.dk

"Dorthe Birkemose: Praksisfilosofi (2013) Når gode mennesker handler ondt"

Borgerenes handlinger stammer ofte fra områder vi ikke havde troet

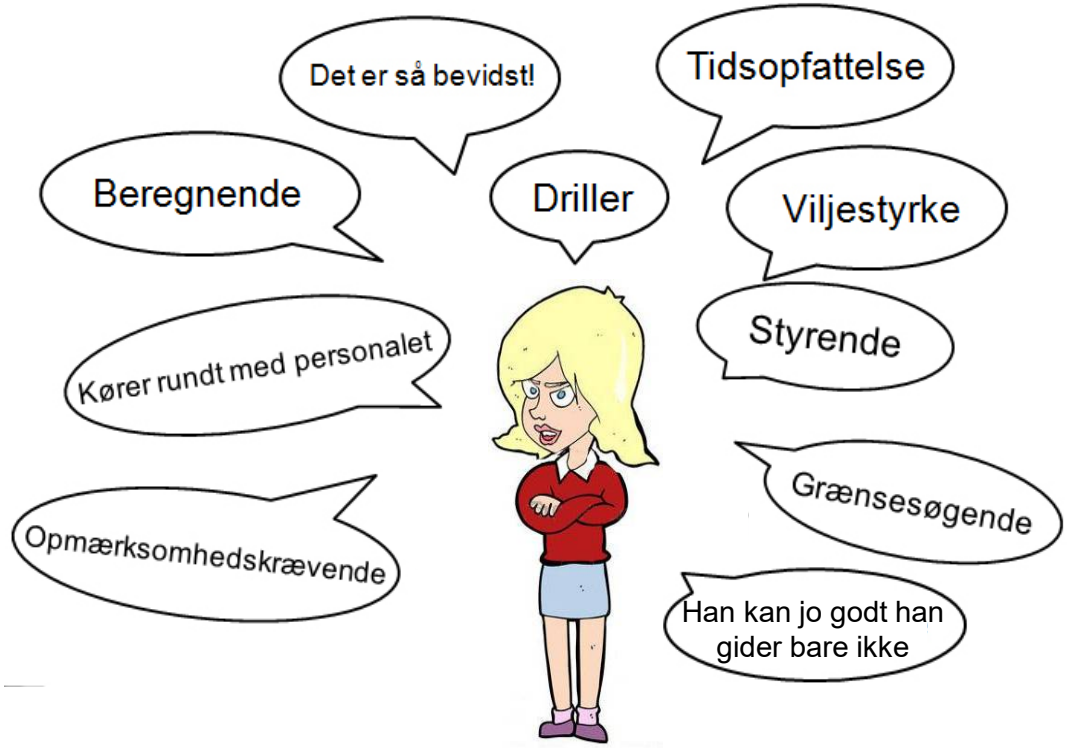

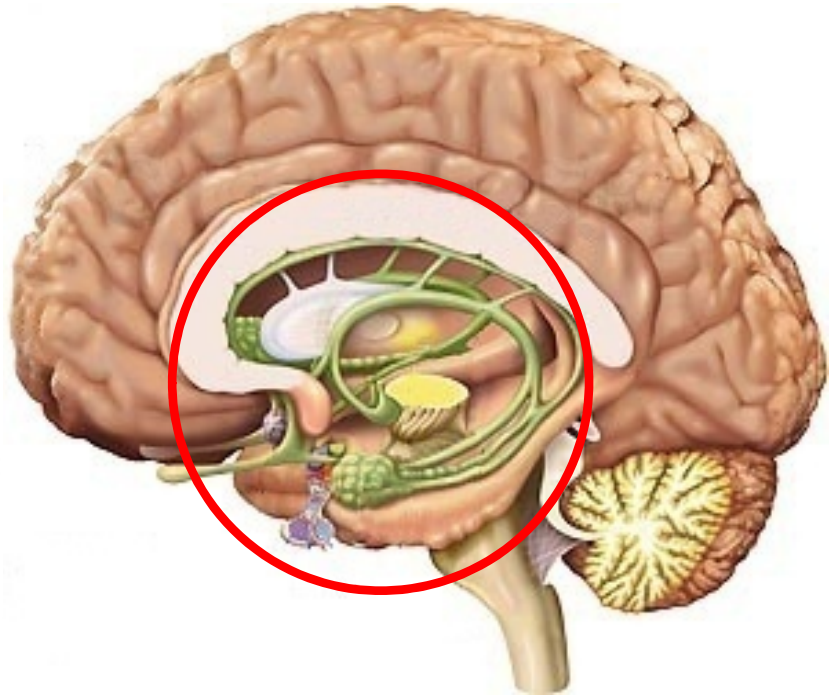

Men hvad gør det for borgerene, at vi giver dem en bestemt grund til at handle?

Rikke Stibolt, Neuropædagog, Stibolt@live.dk

"Dorthe Birkemose: Praksisfilosofi (2013) Når gode mennesker handler ondt"

Begreber vi ofte tillægger vores borgere i mangel af bedre.

- Beregnende
- Kører rundt med personalet
- Styrende
- Grænsesøgende
- Driller
- Opmærksomhedskrævende
- Sprogopfattelse
- Reagerer bevidst
- Tidsopfattelse
- Viljestyrke

At reagere ud fra behov eller påvirkninger fra ubehagelig stimuli kan få en person til at gøre de samme ting om og om igen for at opnå tilfredsstillelse eller undgå ubehag . Dette kan virke beregnende/at køre rundt med personalet, når vi som personale gentagne gange har irettesat personen og de ikke ændre adfærd , alias "hører efter")

Vi forsøger som personale at skabe ro og give plads til selvbestemmelse ved at lytte og opfylde borgernes behov. (I denne handling lægges en forståelse af, at borgeren får ro og tilfredsstilles ved at få omsorg og forståelse.) Dog kan personer som er styret af deres lystcenter og belønningssystem, ikke på den måde vise taknemmelighed over for den omsorg de bliver mødt med. Dette ville kræve forståelse og indsigt for personalets handling. Derfor kan det virke enormt styrende og egoistisk at en borger, bliver ved med at søge ny stimuli, og ikke stoppe før de når deres mål.. Specielt hvis dette kommer til udtryk via kraftige affektive udbrud. Søgen efter ny stimuli kan opfattes som krav og derfor opfattes borgeren som styrende.

At søge behovsopfyldelse eller forsøge at holde sin hjerne-energi oppe kan få et menneske til at gøre ting, der ikke passer ind i normen. Derved er personens opførsel ikke acceptabel, og kan forveksles med grænsesøgende adfærd. Dette fordi personen jo bliver ved trods irettesættelse. Personen går derved over vores grænser uden at have en klar viden om, at det er forkert.

En person, der følger egne behovsimpulser fra de nederste dele af hjernen, (at udvise adfærd der kan opfattes som drillende, skubbe, grine, tage ens ting, løbe væk, eller gentagende gange smide ting på gulvet.) Dette for at imødekomme egne behov, uden omtanke for hvordan omverden vil modtage signalerne. For at kunne drille skal man kunne sætte sig i den andens sted og bevidst gå efter at lave sjov. Dette er en højt stående funktion hos et menneske.

At fungere fra de nederste dele af hjernen skaber et naturlig behov for kontakt. Både i form af omsorg via tidlige tilknytningsprocesser, men også for at få skabt sammenhæng i hverdagen. Vi kan som mennesker gøre alt for at få den kontakt, vi behøver, negativ eller positiv så længe det er kontakt. Det kan til tider virker utroligt krævende for de personer, der skal give kontakten.

Et menneske lærer meget tidligt i udviklingen at reagere på sin omverden med rutiner og faste mønstre. Derfor kan det se ud som om at en sproglig anvisning opfattes og forstås, selv om reaktionen affødes af rutinen eller de ting, der sker omkring personen.

Et menneske synes utrolig tidligt bevidst og tilstede. Det at kunne skabe intens øjenkontakt og være smilende og reagere på samspil, giver en klar illusion om bevidst deltagelse i situationen. Dette er spejling, vi evner tidligt, for at få kontakt (tidlig kommunikation) Når vi står overfor en voksen person, med samme funktionsniveau som det lille barn, kan det være lidt sværere at forstå, at denne spejling ikke er et udtryk for bevidsthed og forståelse.

Vi forstår tidligt i udviklingen rutiner og sammenhæng, dette kunne være forklaringen på, at mennesker uden evner for forståelse af tid, virker til at have en tidsopfattelse.

Lystcenter og belønningssystemet sørger for at holde fokus, så personen kan gå målrettet efter sine behov (Dette ligner til forveksling bevidst målrettet viljestyrke)

Kjeld Fredens, Peter Thybo, Susan Hart, Helle Kjærgård, Freltofte, Susan Hart, Marianne Bentzen, Aase Tomberg, Bente Støvring, Ann – Elisabeth Knudsen *mm..*

Neuropædagogisk indspark

Sensorisk område

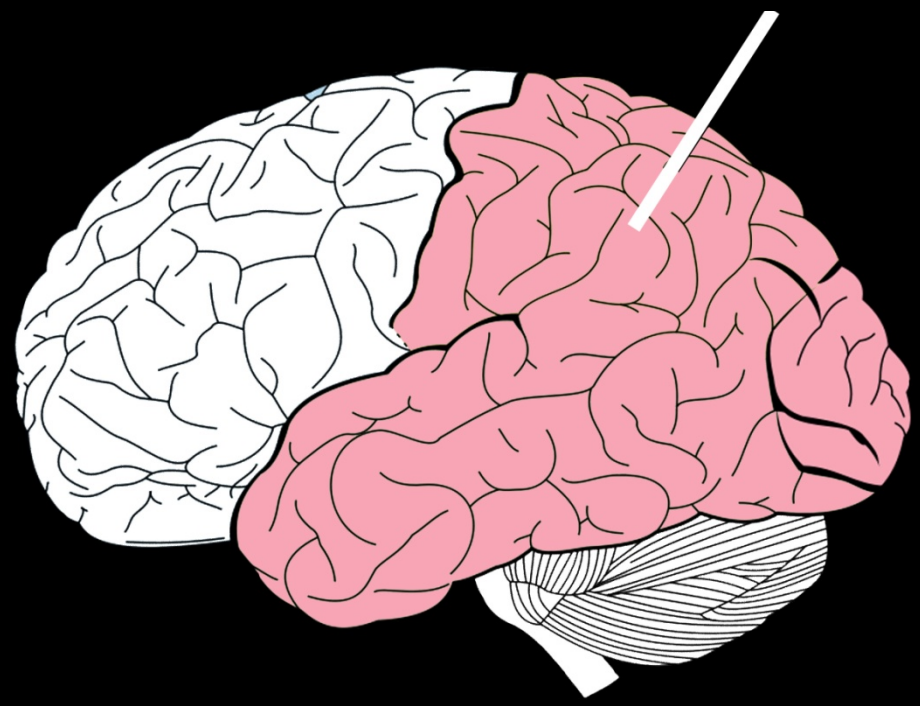

- Sensoriske processer
- Samler sanseindtrykkene til en helhed
- Danner vores billede af verden
- Skader her kan give forvrængede billeder og en helt anderledes virkelighedsopfattelse

Blok 2 danner vores virkelighed på baggrund af de sanseindtryk, den modtager.

Sanseindtrykkene bliver modtaget i de områder, der hver især tager sig af de forskellige sanser, høre, syn, føle. Og når disse er blevet afkodet, bliver de sat sammen til en helhed, så lyd, billeder og følelsen af de ting, vi oplever, giver mening.

Rikke Stibolt, Neuropædagog, stibolt@live.dk

Håkan Eriksson, Peter Lund Madsen, Anders Gade, Kjeld Fredens, Susanne Freltofte, Susan Hart, Marianne Betzen, Helle Kjærgård m.fl.

Starten til videreudvikling, af højere psykologiske funktioner

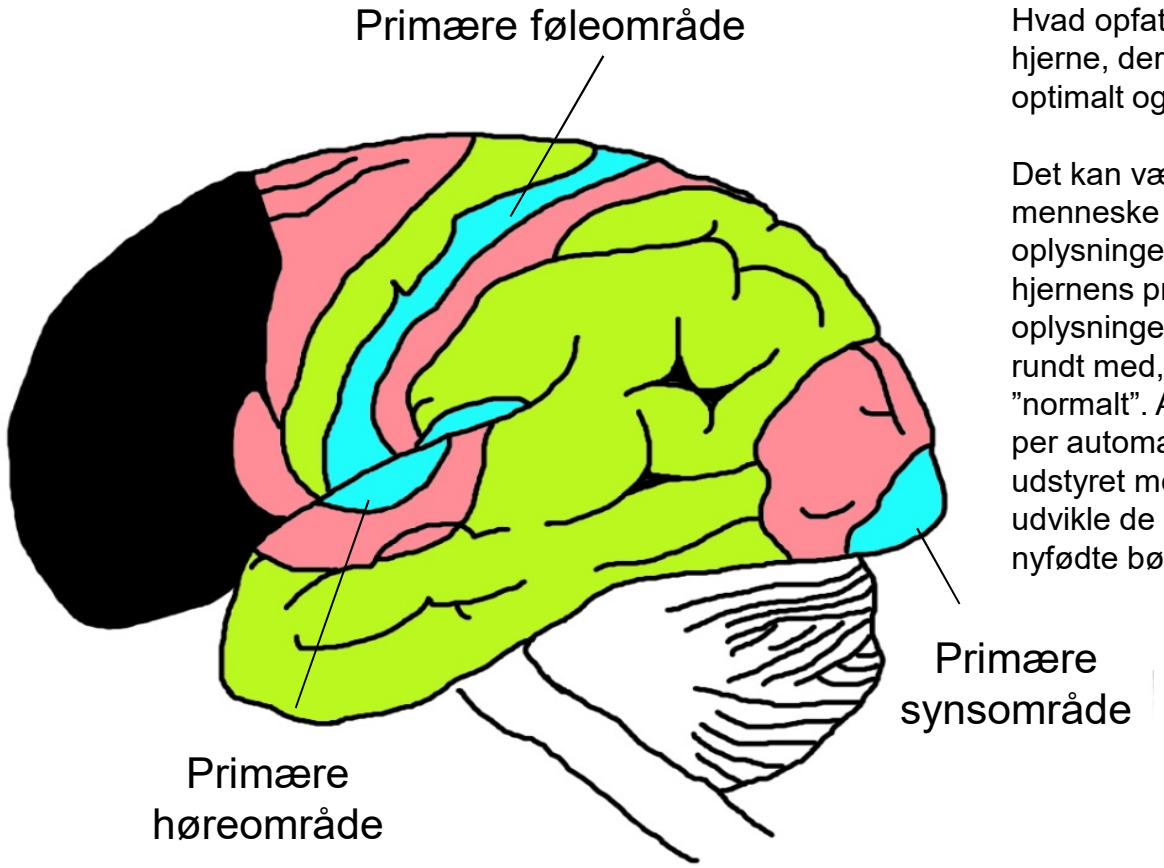

Hvad opfatter nyfødte eller mennesker med en hjerne, der ikke har haft mulighed for at udvikle sig optimalt og har et lavt funttionsniveau?

Det kan være næsten umuligt at svare på, da de menneske ikke er i stand til at videreformidle de oplysninger. Men videnskaben ved dog meget om hjernens primære stadie, og ser man ud fra de oplysninger, er billedet et noget andet end det, vi går rundt med, når vores hjerner har udviklet sig ”normalt”. At se, høre og føle er ikke noget, vi bare per automatik er udstyret med fra starten. Vi er udstyret med sanserne, der kan hjælpe os med at udvikle de evner. Der er en af grundene til, at nyfødte børn ikke kan se så godt eller langt.

Deres synsnerve fungerer, men området i hjernen, der skal bearbejde synssignalerne fra nerven, skal først udvikles, før de kan opfatte det øjet opfanger. Samtidig er det vigtigt, at øjet holdes stille, så det kan sende klare skarpe signaler videre til hjernen. Øjenmotorikken er altså første skridt på vejen. For at kunne udvikle den, skal det vestibulære system virke. Balancen har stor betydning for vores fremtidige evner til at se og at kunne styre vores øjne, så hjernen kan begynde at bearbejde synssignaler og udvikle synsperception.

Det er bare et lille eksempel på hvordan en evne som at kunne se, har mange komponenter, der skal være tilstede for at kunne udvikles optimalt. Og sådan udvikles alle funktioner i samarbejde. Det er heller ikke nemt at forstå, hvordan balanceøvelser skal kunne hjælp et barn med taleproblemer. Intet står alene udviklingsarbejdet.

Rikke Stibolt, Neuropædagog, Stibolt@live.dk

Ayers, A, J. (2005). sanseintegration hos børn

Den primære syns – høre og føleopfattelse

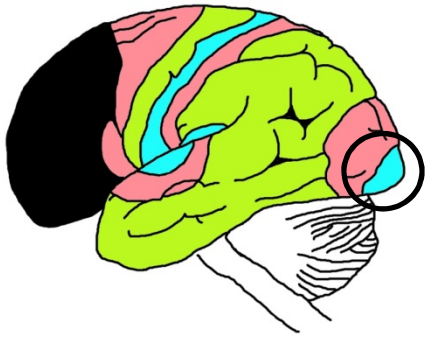

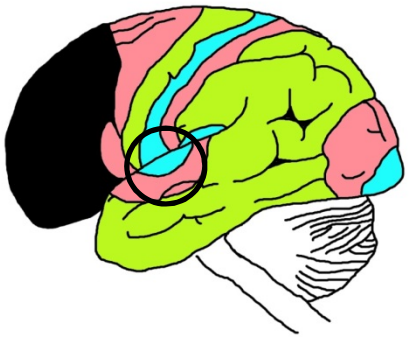

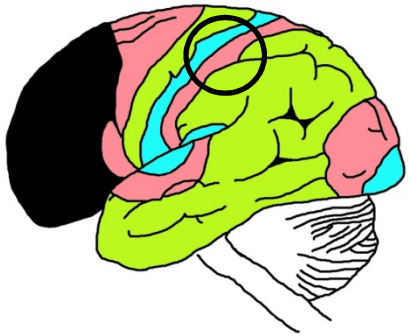

Hvis ens synsområde i hjernen kun er nået til den primære synsbearbejdning, er dette, hvad hjernen kan opfatte.

Hvis høreområdet i hjernen kun er nået til den primære bearbejdning, vil detaljerne i lydene ikke kunne opfattes, og det vil lyde som om man hørte alt gennem et høreværn

Hvis følesansen ikke er langt i udvikling, ville det kunne føles som om man mærker alting gennem en tyk polstring, som fx en flyverdragt dvs. Det er meget svært at mærke hvor på kroppen, man bliver rørt og hvad der rører ved en.

"Håkan Eriksson (2003): Neuropsykologi"

"Niels Dujardin 2004"

Rikke Stibolt, Neuropædagog, Stibolt@live.dk

Den sekundære synsopfattelse

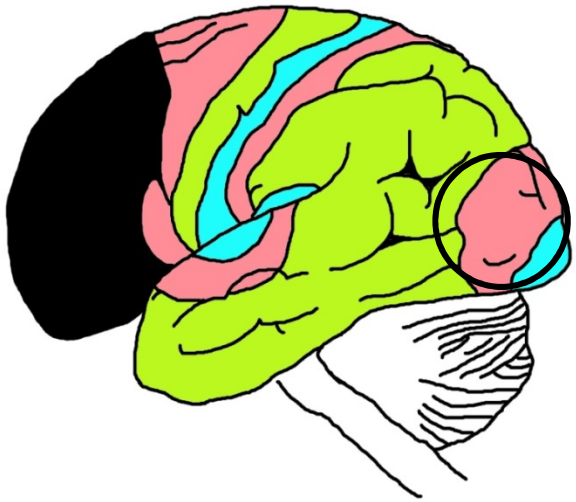

Når hjernen når til at kunne bearbejde sanserne på sekundært niveau, bliver signalerne fra synsnerven, lavet til visuelle former, farver og figurer. Dog er forståelsen for det sete ikke på plads endnu. At kunne se, er ikke det samme som at forstå det der man ser, eller at forstå det i sammenhæng med hvordan det lyder og føles.

De audiotive og taktile bearbejdningsområder på sekundært plan, har ligeledes ikke mulighed for kognitivt at opfatte, hvad der bliver rørt ved eller hvad der laver lyd, selv om hjernen kan lave det om til brugbare signaler.

Vi kan se detaljer i de ting vi ser, men vi ved ikke hvad vi kigger på

Rikke Stibolt, Neuropædagog, Stibolt@live.dk

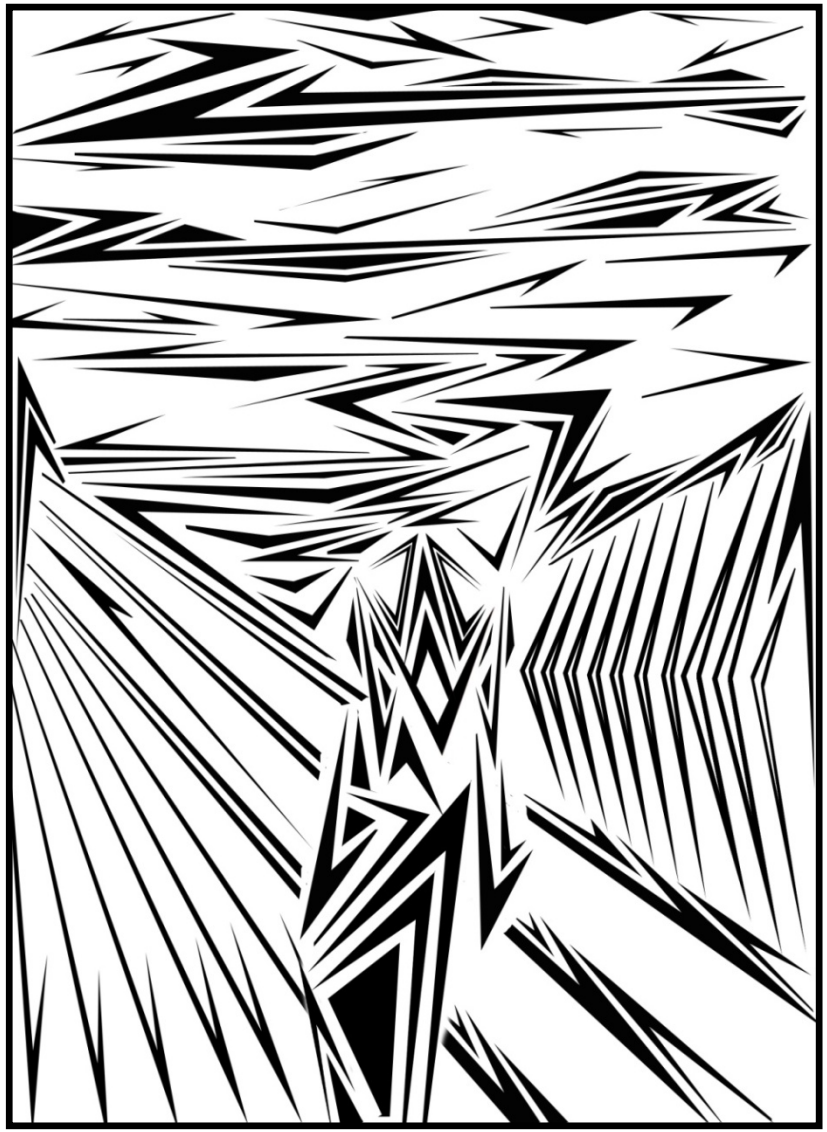

Men hvad kigger vi på?

"Håkan Eriksson (2003): Neuropsykologi"